

Semnificația descoperirii și promovării noului

La Conferința Națională a Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat, în raportul expus, care este concepția partidului nostru asupra descoperirii și promovării noului, și care sînt elementele sale constitutive.

A descoperi noul, în toate domeniile activității umane, deci și în domeniul creației artistice, nu înseamnă a separa fenomenul de condițiile social-istorice care îl determină sau de a-l detașa de originea sa, prejudiciindu-i structura intimă.

A descoperi noul nu înseamnă violarea structurii și nu înseamnă numai să vezi departe, ci să vezi în profunzime și să vezi repede, înseamnă perfecționarea instrumentajului de investigare și ridicarea prognozei la rangul de metodă științifică, în vederea unei neconținute depășiri.

În societatea socialistă lupta dintre vechi și nou este o acțiune îndârjită și neîntreruptă, alimentată, pe de o parte, de rezidurile vechii orînduiri, pripășite în gândire și în morală sau în raporturile umane, și propulsionată, pe de altă parte, de faptul că, în urma schimbărilor rapide care au loc în noua societate, conștiința rămîne, adesea, în urma dezvoltării vieții materiale.

Deși în noua orînduire nu mai există clase antagoniste și rădăcinile alienării sînt retezate treptat, continuă să existe o serie de interese specifice păturilor și categoriilor sociale care nu pot fi trecute cu vederea în opera de edificare a socialismului.

În „Critica programului de la Gotha”, Marx arată că pînă la realizarea integrală a comunismului și omogenizarea deplină a societății va exista oarecare opacitate în raporturile economice, deoarece legea

valorii, fără a fi dominantă ca în regimul capitalist, continuă să funcționeze atrăgând după sine existența diverselor forme de economie și proprietate.

Așadar, a descoperi și a promova noul în societatea noastră socialistă, înseamnă, în primul rînd, să lupți pentru eliminarea contradicțiilor care persistă încă, cu alte cuvinte să afli soluții juste care să ducă la eliminarea lor, înainte de a lua forme antagoniste, transformîndu-se în elemente negative, maculînd peisajul social.

Eliminarea acestor contradicții, înainte de a deveni elemente negative, este una din atribuțiile artei, de vreme ce arta, în totalitatea ei, este chemată să fortifice conștiința socialistă care apare și se dezvoltă, în scopul ridicării omului la un grad superior de înțelegere a rostului său în lume, prin curățirea gândirii de elementele retrograde, prin însușirea unei sensibilități capabile să vibreze în fața a tot ceea ce este nou și dă impuls vieții.

Pentru a-și îndeplini cu succes acest rol, arta este nevoită să se folosească de mijloacele sale specifice de expresie, perfecționîndu-le neconținut, sporindu-le astfel eficiența și eficacitatea.

În cuvîntarea rostită la Conferința Națională a Scriitorilor, în ziua de 24 mai 1972, Secretarul General al partidului nostru a spus, printre altele: „Căutările creatoare, efortul de a diversifica și perfecționa mijloacele și formele de expresie, în vederea cuprinderii universului uman specific epocii contemporane, reprezintă, fără îndoială, o condiție fundamentală a progresului în artă. Partidul nostru sprijină hotărît, în toate domeniile de activitate, deci și în artă, spiritul înnoitor, gîndirea îndrăzneață, capabilă să contribuie la transformarea revoluționară a societății”.

Scoțînd în evidență faptul că scriitorii noștri trebuie să contribuie, cu toată ardoarea, la schimbul de valori spirituale cu celelalte națiuni, făcînd cunoscut lumii întregi valorile culturale și artistice ale poporului român prin opere care exprimă forța spiritualității lui, gîndirea sa înaintată și hotărîrea de a dura pe pămîntul României societatea cea mai avansată a tuturor timpurilor, — comunismul — Secretarul General al partidului ne atrage, pe bună dreptate, atenția, să nu cădem în grava eroare de a confunda „spiritul inovator autentic, cu încercarea de a prezenta drept inovații artistice vechituri ce aparțin trecutului, sau de a prezenta, într-un ambalaj nou, mode vechi peste care s-a așezat praful uitării”.

Așadar, pentru a descoperi și promova noul, creatorul de artă trebuie să lupte împotriva de-realizării realității, adică a înlocuirii ei cu clișee gata făcute care se multiplică de la sine în disprețul conceptului heraclitian.

Căutările și experimentările sînt inutile și sortite eșecului dacă, pe plan artistic și social, nu sporesc capacitatea literaturii de a contribui la dinamizarea procesului de dezvoltare revoluționară a societății.

Numai în acest sens, între efortul artistic național și marea artă revoluționară a lumii trebuie să existe un transfer permanent.